

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám. Gergely-féle házban.
Ezen minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A bácsmezei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik hetfélszáz évi napok kivételével minden nap.
Felelős szerkesztő és kiadófeljelenő:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 frt. — Félévre 6 frt. — Negyedévre 3 frt.
Egy óra 1 frt. 20 kr.
Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

A VÁLSÁG.

Pillanatnyi előnyök.

Budapest, decz. 11-én. (A „Z. és V.” er. táv.) A Wekerle-kormányának sikerült pillanatnyi előnyöket nyernie. A válság hetekre el van odázva. Néhány hét alatt sok minden történhetik. A rekonstrukció kikerülhetetlen, Szilágyi és Hieronymi bukása bizonyos, de Wekerle most újból reménykedik, hogy megmaradhat.

Wekerle beszéde.

Budapest, decz. 11-én. (A „Z. és V.” er. táv.) Kormányparti körökben Wekerle mai beszédét úgy értelmezik, mint a válság tífikolt szavakban való bejelentését.

A nemzeti párt.

Budapest, decz. 11-én. (A „Z. és V.” er. táv.) A kiléptettek pártjával megerősödött nemzeti párt el van tőkélve kormányra jutása esetén e név alatt kormányozni. A „liberális párt” elnevezés immár a történelemé.

TÁVIRATOK.

Gyászmise III. Sándor-ért

Pétervár, decz. 11-én. (A „Z. és V.” er. táv.) Ma mint a III. Sándor ezár halálát követő negyvenedik napon a Péter-Pál székesegyházban ünnepélyes gyász-mise volt, melyen a császár, a császárné, a walesi hercegné valamint a főbb hivatalnokok és méltóságok voltak jelen.

A király az osztrák műcsarnokban.

Bécs, decz. 11-én. (A „Z. és V.” er. táv.) Ő Felsége ma délelőtti meglátogatta a műcsarnokot, a hol másfél óráig időzött.

A Cebinácz pör.

Belgrád, decz. 11-én. (A „Z. és V.” er. táv.) A Cebinácz pör tárgyalását ma a fővádlott Cebinácz kihallgatásával folytatják.

A horvát tartománygyűlésből.

Zágráb, decz. 11. (A „Z. és V.” er. táv.) A napirenden az amerikai szülőültetvényekről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalá-

sának folytatása áll. A 6. és 7. szakaszoknál Amrus módosításokat nyújt be, melyeket Stankovics osztályfőnök ellenvetései után elvetettek.

A képviselőház tilése decz. 11-én

Künn az utczán, a képviselőház előtt ma megint nagy emberesoport várakozott. A miniszterelnököt várták.

Az elnök először is intézkedésre való fölhatalmazást kért a Háztól, az elhunyt Csáky Kálmán gróf kerületében szükségesé vált új választás dolgában.

Mint hogy az indemnyit kérdésében szölasra senkise volt fölliratkozva, elnök berokesztette az általános vitát.

Hegedűs Sándor záróbeszédében röviden foglalkozott az ellenzék részéről az indemnyit ellenében elhangzott beszédekkel és újból elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

Helfy Ignác is élt a záró szó jogával és szemrehányólag említette fel, hogy a miniszterelnök tegnapi beszédében nem emlékezett meg arról a „százégeről”, melyet az egyházpolitika kérdésében a függetlenségi és 48-as párt nyújtott neki.

Erre következik a szavazás.

Elnök bejelent, hogy húsz képviselő kérelmére névszerint való szavazás válik szükségessé. A szavazás a Z betűnél fog kezdődni.

Mire valaki ezt az izléses felkiáltást tette:

— Zé der an da!

Az elnök öt percze felfüggesztette az ülést, melynek végével megkezdődik a szavazás.

Az igennel szavazókat jegyzi: *Molnár Antal*.

A nemmel szavazókat jegyzi: *Bartók Lajos*.

A távollevőket: *Schöber Ernő*.

Elnök aztán így teszi föl a kérdést: — A kik általánosságban elfogadják a javaslatot, igennel szavaznak. A kik a Helfy Ignác határozati javaslatát fogják el, nemmel szavaznak.

A kérdésnek illetéknépen való föltévése miatt egy kis vihar támadt.

Ugron Gábor megjegyezte, hogy a kérdés nincs korrektt módon föltéve. Mert lehetnek olyanok, a kik a javaslatot nem fogadják el, de nem fogadják el a Helfy javaslatát se, minthogy az a 67-es alap ellen irányul.

Apponyi Albert gróf ugyanily értelemben szólal föl.

Elnök erre megjegyzi, hogy a határozati javaslatban a 67-es alapról szó sincs.

Fölkiáltások: Da van az indokolásában.

Helfy Ignác erre kijelenti, hogy bár javaslatában nincs kifejezetten megemlítve az 1867. kiegyezés, azért az mégis a 67. alap ellen irányul.

Elnök erre úgy teszi föl a kérdést, hogy akik elfogadják a javaslatot, igennel szavaznak, a kik nem fogadják el, nemmel. Ha a többség elfogadják a javaslatot,

Helfy határozati javaslatát magától elesik. (Általános helyeslés)

Ekkor aztán megkezdődik a szavazás. Az első szavazó *Zay Adolf* gróf volt, a ki igennel szavazott.

A Szapáryak közül egyetlenegy se volt jelen.

A Károlyiak is mind távol voltak.

A szavazás eredménye ez: Igennel szavazott 205 képviselő, nemmel szavazott 90. A kormány többségét 115 szavazat.

Ezzel aztán az ülés véget ért.

Városi közgyűlés.

Tartott Zomborban 1894. évi decz. 11-én.

Zombor város törvényhatósági bizottsága f. hó 11-én tanulságokban gazdag közgyűlést tartott, melynek lefolyásáról következőkben értesítjük olvasóinkat.

Vita a polgármester jelentése felett.

A közgyűlést Sándor Béla főispán nyitotta meg 9 óra után, — üdvözölve a szép számban megjelent bizottsági tagokat, a jegyzőkönyv vezetésével Gyurits főjegyzőt, a szólni kívánók följegyzésével dr. Matizt Pál aljegyzőt bízván meg.

Jelenti egyuttal, hogy Paul Kálmán interpellatiót jelentett be melynek megtétele a polgármesteri jelentés utánra halasztott.

Első tárgy a polgármesteri jelentés a közügyek állapotáról.

Schlagetter Gyula polgármester: Olvassa jelentését, melyben számszerűleg fölvannak sorolva a különböző közigazgatási ágak serint elkülönözten fölemlített ügydarabok, kitüntetve, hogy mennyi lett azok közül elintézve s mennyi a hátralék.

Fölemlíti, hogy a város közgyűlése által kiküldött bizottság tiszteltet a honvédelmi miniszternél s Grómon Dezső államtitkárnál, egyuttal örömmel tapasztalva, hogy Ő Felsége legmagasb kitüntetéseit ezuttal sem pazarolta méltatlanokra.

Dr. Molnár Gyula: Nem kívánja ugyan, hogy a polgármesteri jelentés minden alkalommal egész programot tartalmazzon abban az irányban, hogy a közügyeket a polgármester mily irányban kívánja vezetni, a multban mily hiányokat észlelt, mely tervei vannak a város emelése érdekében, de másrészt azt sem tartja helyesnek, hogy a jelentések számbeli csoportosításokra szigorodjanak össze. Részletes és kimerítő jelentéseket kér, nem chablonszerű számadatokat, s miután a polgármester ur most már beleélhette magát a város ügyeibe, — nagyobb szabású intézkedéseket is initialhatna. Hogy a polgármester ur nagyobb tevékenységre serkentessék — ezuttal jelentését tudomásul nem veszi s ily értelmű határozati javaslatot nyújt be.

Dr. Drakulits Pál: Az általánosán előadott hiányokat részleteiben is ismerteti.

Ugy találja, hogy nagyon is a pártpolitika érdekeit kultiválja a polgármester ur, a helyett, hogy ügyeinek intézésére objektív súlyt helyezne. Nem a város közgyűlése, hanem a parlament színe előtt akarta szóba hozni azt a személyeskedést, melyet a város egyik legféltettebb polgára, Szemző István irányában elkövettek. Az ügy végső fokban is el van intézve, de önkényűleg, s igazságtalanul, a mit szemibe vágna Hieronymi belügyminiszternek, ha nem látná őt a bukás hírártájában fuldokolni. Fuldokló minisztert támadni nem tartja érdemesnek, de a város közgyűlésén szóba kell hoznia azt a személyeskedő eljárást, melyet a polgármester elődétől átvéve, egészen magáévá tett. A miniszteri határozat foganatosítása egészen a polgármester urra van bízva, de a helyett, hogy magát e határozathoz tartotta volna, ellenkező értelemben foganatosította.

Ismertette az ügyet, fölolvassa a belügyminiszter határozatát s kimutatja, hogy a polgármester nem respektálja azt.

A határozat szerint magát Szemző Istvánnal érintkezésbe kellett volna tennie s zaklatástól menten oldani meg a kérdést, e helyett mereven — a határozatot félreemagyarázva, úgy intézkedett, hogy végrehajtás terhe alatt meghagyta a hid lebontását. Nem fogadja el a polgármester jelentését azért sem, mert itt ez alkalomból is dicsőhymnust zeng Grómonnak, holott az ellenzék annak idején tapintatosság okáért engedte át a tért azoknak, kik Grómont jubilálni akarták, elvárta volna, hogy arra a térre ne térjenek vissza. Hogy Ő Felsége helyesen cselekedett, midőn kitüntette Grómont, azt a polgármester urnak nem kell konstataálni, azt ugyanis tudjuk.

Jó lesz fölhagyni azzal a személyeskedő tendenciával, melynek célja az ellenzékí férfiaknak a hatósági ortalomból kiközösítése s üldözése. Nem fogadja el a jelentési s csatlakozik az előtte szóló határozati javaslatához.

Koczár Zsigmond: A polgármesteri jelentést megfelelőnek tartja s nem osztja sem Molnár sem Drakulits biz. tagok véleményét. A polgármester csak tényekről referálhat, s arról mi meg nem történt jelentést nem adhat. A beérkezett ügdarabok szám-

szertü kimutatása lehet száraz, de azért ide tartozik s a Grómon jubileum alkalmából történt tisztelgésről is be kell számolnia a polgármesternek.

Dr. Drakulits Pál: félreértett szavait igazítja helyre.

Radulovits Szilárd szerb nyelven tartott beszédeben számos oly sérelmet említ föl, a melyek más városokban, hol a közgazgatást objektív közegek végzik, föl nem találhatók.

Schlagetter Gyula polgármester: Beismeri, hogy hivatala jogosan képezi kritika tárgyát, de ő első sorban is saját alküszmetét tartja illetékes forumnak arra nézve, hogy helyesen cselekedett-e. Nem kicsinyli mások véleményét s azért reflektál a kritikai megjegyzésekre. Jelentésében iparkodott tárgyilagos lenni s nem lévén barátja a terjedős előadásoknak csupán az ide tartozó ügyek csoportosítására szorítkozott. A mi a fülhangzott sérelmeket illeti, ő a Szemző-féle hidkarfalak ügyében loyálisan járt el, mert négy és fél hónapi határidőt adott azok lebontására, annyira pedig egy palota lebontására is elég. Dicsőhymnust sem zengett Grómonnak, hanem csak konstataulta, hogy a kiküldött bizottság feladatát teljesítette. Radulovits sérelmeit nem tartja jogosultaknak. Végül kijelenti, hogy bár jelentésében nem utal rá, de a telefon-ügy rendezve van s jelen közgyűlésen fog szőnyegre kerülni, valamint a villamos világításról jövő évi január hóban fog teljesen kidolgozott elaboratort a közgyűlés elé terjeszteni. Zárszó jogával él dr. Molnár, Koczár és Schlagetter.

Főispán: Husz tag írásban beadott kérelmére névszerinti szavazást rendelék el a fölött, hogy elfogadjá-e a közgyűlés Schlagetter polgármester ur jelentését.

A névszerinti szavazás megejtetvén 51 szavazattal 23 ellenében a jelentés elfogadott.

Az új állatvásártér.

Paul Kálmán a következő interpellációt terjeszti elő:

Paul Kálmán: Igen tisztelt törvényhatósági bizottság! Nagyon is hosszúra nyult

a polgármesteri jelentés feletti vita, amiér részéről csak röviden fogom indokolni bejelentett interpellációm. Alig tartom szükségesnek az országos vásárok fontosságát, s azoknak a városok anyagi gyarapodására kiható befolyását bizonyítani. Ezt mindenki tudja. Sőt tudja azt is, hogy a városok versenyeznek egymással az idegenek forgalmának emelésében. Nagyon sajnós, de arra hiszem, hogy valami vállalkozó német turista akadna, aki Zombor város nevezetességei egyikének a Falcione haz előtt legújabbban elhelyeztetni gesztenyésbódé megbamulására vagy tanulmányozására Zomborba fáradsa.

Igy tehát mas császszer nem kínálkozik mint az országos vásár, s a városi hatóság csak úgy cselekszik helycsen, ha az idegenek részére bizonyos előnyöket biztosít, melyek az itt tartozkodást ha nem is kellemsé, de tűrhetővé teszik. Ezen előnyök legprimitívabbja, hogy az eladók és vevők részére szolgáló vasúttér száraz, tiszta, s hozzá ferhető legyen. Nézzük hát, vajon megfelelő-e városi hatóságunk e primitív követelményeknek. A mérnöki hivatal elkészítette a kemény talból complikált útvesztőt, megásatta az árkokat — kijelölte az egyes állattajok helyeit, de készített olyat is, mit a miniszteri utasítás feladatává nem tett. Csinált ugyanis oly talajt, mely a regatta versenyekre nagyon alkalmas lehet, sőt hiven reprodukálja azt az állapotot, midőn ezen hely még tenger lehetett, de a vásártér képet abban felismerni nem lehet, még kevesebb lehet azt ily célra felhasználni.

Tárczai Mórítz: dehogynem lehet, csak oda kell menni.

Paul Kálmán: Biztosítom a közbeszólót, hogy nem lehet, s e tekintetben hivatkozom több kereskedőre, kik akkora csizmában — hogy abba a közbeszóló is belefert volna, tettek kísérletet legutóbbi vásár alkalmával a vásártér megközelítésére, de kikelve arcukból, rémülettel tértek vissza, s örütek, hogy ép kézláb szabadultak.

A rendezés ellen is volna kifogásom, mert a lovak tulajdonosai például kocsijaikkal a vásártérre nem mehetnek, s így ha egy lovat ad el valaki, kénytelen két három embert fogadni, kik közül egy kocsijára,

TÁRGYA.

Irodalmi karczképek.

Irtta: *Tábori Róbertné.*

Vajda János.

Nem tudom másképpen elképzelni, minthogy Muza asszonyosság szürke fátolyban, sötét tekintettel, felhővel borított égből szállt alá Vajda János bölcsőjére, hogy ott a mosolygó gyermek homlokáról örökre elcsókolja a derűt.

És mégis, milyen fényes nagy költői tehetség az övé, hogy vad embergyűlölete daczára, mely majdnem minden vereséből felénk lövel, sem képes bennünket elriasztani, sőt arra készlet, hogy elismerjük és csodáljuk fényes erejét.

Még mikor édes szerelem ébred a szívében, akkor is így énekel:

Én szeretlek ismeretlen,
Fényedet és a napot,
Egyitekben sem kutatva
Mi lakik benn, mi ragyog.

Csak a szépségében bízik tehát, mert azt látja, de a lelkebe bele sem mer tekinteni, mert érzi, hogy csalódás vár rá.

Az egyszerű emberek iránt, a kik nem játszanak szerepet a világban, mégis gyakrabban fel tud melegedni.

A mult nyáron tanuja voltam egy megható jelenetnek.

Pósa Lajos édes anyja, egy kedves, öreg, rokolyás parasztnyóka itt tartózkodott néhány napig Budapesten. Fia, a nemesszívű, kedvelt gyermekköltő, büszkén fogta karon az ő rokolyás anyókját és úgy sőtált vele végig az Andrássy-uton, mikor éppen szembe jött velük Vajda János.

Pósa a jeles költő, boldog arccal sietett eléje s bemutatva neki édes anyját. Vajda János mogorva, rideg arca csodálatosan felragyogott. Melegen átkarolta az édes anyóka nyakát, s vidáman kezdett beszélgetni vele. Talán érezte, hogy a honnan ez az asszony jött, még csirája sem kél annak a gyanúnak, a mely az ő szívében gyűlöletet ébresztett az emberiség iránt.

Különös, hogy ritkán jár az emberek között és mégis szereti mindenki. Ha nem zárkoznék el annyira, a legnépszerűbb költője lehetne Magyarországnak. De így bizony csak a műveltebb körök ismerik kötetbe

foglalt gyöngyeit, a mely erkölcsi sikerrel aztán nem párosul eléggé az anyagi siker is.

Rendesen a középszerű tehetségek sajátja, hogy elegendetlenek a nekik nyújtott babérokkal. Már pedig Vajda János bátyánk elismert nagy poeta, a ki előtt meghódolunk mindannyian és mégis nagyon gyakran elégedetlen a sikereivel. Lelke ilyenkor csordultig megtelik skepácizmusmal.

Egy ilyen alkalommal még a rendesen is embergyűlölőbb hangulatban volt a nagy költő. Embernek még a hangját sem akarta hallani a közelében és azért elhatározta, hogy elmegy nyaralni a Tátrába, amely vidék akkortájt még egészen elhagyott volt. Zsebre vágta hát szarvasbőr hálósípkáját, melléje helyeztet néhány kutyanyelvet (papirlapok) és elindult a vasúthoz.

Valamelyik barátja azonban mégis észét vette a dolognak és a nagy költő iránti rajongásból a következő sürgőnyt menesztette Poprádra:

„Holnap érkezik oda hazánk nagy költője, Vajda János, megérdemli, hogy az egész vidék méltó fogadtatásban részesítse.”

a másik eladó lovára vigyáz, míg a harmadik végzi a rendőrséggel a járlat felülvizsgálatát stb. stb. Kételkedem, hogy ily apparatus alkalmazása mellett egy szegény ember 5 frt érő lovának eladása miatt s zombori vásártérnek csufolt pocolyát felkeresné.

Ezek előrebocsátásával következő in terpellációt intézi a polgármesterhez:

1. Van e tudomása arról, hogy a zombori vásártér ez idő szerint céljának meg nem felel?

2. Ha van erről tudomása, szándékozik — e oly intézkedéseket tenni, melyek következményeként a vásártér használható állapotba helyeztetik?

Schlagetter Gyula polgármester: Legutóbbi vásár alkalmával tudvalevőleg oly eszések voltak, hogy még a legjobban elkészített talaj is sáros lett. Tagadom azonban, hogy a vásártér e miatt használhatatlanná vált. De azt is kénytelen vagyok tagadni, hogy a rendezés tekintetében valami vizsátság fordult volna elő. Kérem válaszom tudomásul vételét.

Paul Kálmán: Köztudomásu dolog, hogy az uristen rendszerint megereszti az ég csatornáit, ha zombori vásár van, de hát a ki a talaj készítésénél az esőre nem számított, az talajt készíteni sem tud. Így hát a polgármester úr válaszában inplícite befoglaltatik a beismerés, hogy a vásártér nem használható, hacsak nincs a hatóságnak az az utógondolata, hogy a vásárok közti időközt kenderátzatásra óhajta felhasználálandónak.

A választ tudomásul nem veszem, s kérem interpellációmát a jövő ülés tárgysorozatába felvenni.

Szülésznoi állás.

Még egy városi bábaasszonyt se lehet másként hivatalába igtatni, mint közgyűlésen szavazás utján. A bábaasszonyi állás betöltése végett a kandidacionális bizottság is visszavonul, mely áll a törvényhatóság részéről megválasztott Donoszlovits Vilmos dr. Fratricsevits Béla és Lang Flórián bizottsági tagokból és a főispán által kinevezett Falcione Nándor, Zsuffa Vince s Bittermann Nándor urakból.

Míg ezek az urak visszavonultak ta-

nácsokzni megejtetik a közigazgatási bizottságba beválasztandó 5 tag fölötti tükös szavazás.

Kik választanak be a közigazgatási bizottságba?

A városi kormánypárt annyira szűkeklül az ellenzék irányában, hogy annak egy tagját se kandidálta a közigazgatási bizottságba tagul.

A városi kormánypárt zöld szavazó lapján a következők állottak:

Fejér Gyula.

Konyovits Jusztin.

Krónits István dr.

Kozma László.

Vukicsévits Gy. Miklós.

Az ellenzék ezzel szemben fehér szavazó lapjára a következő neveket írta:

Dr. Molnár Gyula.

Dr. Alföldy Árpád.

Radulovits Szilárd.

Henneberg Sándor.

Szakáll Adorján.

Mondanunk se kell, hogy a többséget a kormánypárti lista vitta ki.

Az eredmény kihirdetésekor szólásra jelentkezik **dr. Molnár Gyula:** A választás semmis, mert oly egyénre is történt szavazás, a ki nem tagja a törvényhatósági bizottságnak. Kozma László ur ugyanis leköszönt tagsági jogáról s bár a jövő évi virilistai lajstromba föl van véve, tekintve, hogy e lajstrom még nem jogerős, nem birt szenedő választóképeséget.

Főispán: a virilistai lajstrom jogerős, mert a bíráló választmány azt utolsó fokban állítja össze és határozatai ellen nincs helye felebbzésnek. A bejelentés csak tudomásul vétel céljából történik.

Dr. Drakulits Pál: szerinte ha valami a közgyűlésnek tudomásul vétel végett bejelentetik, a fölött a közgyűlés határoz s ha tudomásul nem veszi, visszautasítja azt újabb intézkedés végett.

Főispán: hosszas közigazgatási tapasztalatai alapján állítja, hogy a virilistai lajstrom bejelentése csak formszerű.

Dr. Molnár Gyula: nem osztja a fő-

ispán ur véleményét s a bejelentés megtétele alkalmából föl fog szólalni.

Azután megejtetik a szavazás a szülésznoi állásra s a főispán szerint a többség Schubertné mellett foglalt állást.

Dr. Drakulits: tévesen mondatott, hogy a többség Schubertné mellett volt, kéri újból konstatálni azt.

Főispán: jogköréhez tartozik konstatálni, hol a többség; jövőre, ha nem biznak benne, kérjenek névszerinti szavazást.

Az igazoló választmány.

Vita nélkül fogadtattott el az igazoló választmány megalakítása tárgyában tett polgármesteri propositió, miután a főispán kinevezte elnökül Koczár Zsigmondot, tagokul Bittermann Nándor, Fejér Gyula és Tárcazy Mór urakat kijelölte. A törvényhatósági bizottság megválasztotta: Falcione Nándor, Heindhofer Róbert, Konyovits Jusztin, Radulovits Szilárd és dr. Thurszky Zsigmond urakat.

Következett az építészeti szabályrendelet módosítása, mely minden vita nélkül elfogadtattott.

A hidkarfal vita.

A 9. pont két óráig tartó vitát idézett elő. Itt került ugyanis tárgyalás alá azon szabályrendelet, mely a vízlevezető s egyéb árkokon építendő hidak mellvédfalairól szól, mely szabályrendelet létesítését egyedül a Szemző-féle hidkarfalaknak köszönheti.

A vitát dr. Alföldy Árpád nyitotta meg a következő magvas beszéddel:

Tisztelt közgyűlés!

Az állandó választmány javaslatához kívánok szólni.

Megvallom őszintén, hogy előterjesztésemnél Szemző István hidkarfalainak a története lebeg szemem előtt. Ez az oka annak, hogy az állandó választmány javaslatát magamévá nem tehetem. Véleményem szerint, ha az állandó választmány határozatát engednők határozattá válni, akkor azt a sérelmet és jogtalanságot, a melyet

János bátyánk szint megkönyebbülten sóhajtott fel, mikor elhagyta a fővárost.

Most legalább egyedül lesz, egészen egyedül! Azt tesz, a mit akar, úgy él, a mint neki tetszik, nem látja majd emberi szem, nem marja meg érte az emberek kigyó simaságu nyelve. Tépelődéseiben megzavarta egy hosszú fütty, mely azt jelezte, hogy Poprádra ért a vonat. Szinte aggódott az öreg ur, hogy vajjon talál-e valakit, a ki utba igazítsa, de amint kinezett az ablakon, kételyeire a legnagyobb rémület váltotta fel.

A perronan tarka embertömeg, nagy sürgés-forgás, fehérruhás leányok képeztek sorfalat a bejáratnál és két piczi aranszőke baba kezében óriási bokréta gyopár és szikla rózsákból művésziösen összekötözve. És a mint Vajda János egyik lábát kiteszi a kupéból, harsogó „éljen!” dörög a fülébe.

— Ez az! ez az! — kiált fel néhány nap barnított paraszt, képes újságot tartva a kezében.

— Áldja meg az Isten! — kiáltanak mindenfelé és megsüvegelik alázatosan.

Egy széles vállu csinos fiatal ember,

akarom mondani „szörnyete,” még utját is állja és belekezd a következő lelkes beszédbe.

— Hozott Isten közzénk hazánk nagy költője! Az egész megyéből idesereglettünk hogy . . . stb.

A költő sápadozó arczal csak azt az egy szót morzsolgatta fogai között:

— A gazemberek!

De a „gazemberek” nem tágitottak.

Vallaikra emelték a hires poétát, aki azzal tisztelte meg őket, hogy közzéjük jött nyaralni és beleültették egy négylovas hintóba, folytan dörög éjjelnel kísérve, egészen a szállásáig. Ez borzasztó nap volt Vajdára nézve. De hát mégis megvigasztalódott végre, hogy ez bizonyára csak az első napon volt így, remélte, hogy egy nyugodalmas éjszaka után ismét csendes, elhagyott lesz minden.

Elköltötte egyszerű vacsoráját, felcsapta szarvasbőr hálósípkáját és még egyszer kifakadva a gonosz emberiség ellen, mely álomba merült.

De még alig kezdett álmodni egy di-

csőbb világról, melyben még a szunyógok is kihaltak, ablaka alatt megszólalt egy mélabus magyar nóta; eleinte csak halkán, a cigányok hegedűjén, de aztán beledörgött a dalárda is és lón olyan étkelen láрма, hogy Vajda János azt hitte, hogy ime már elérkezett az ítélet napja.

Izgatottan odarohant az ablakhoz, hogy lássa mi történik itt, de az éjjeli zenészek megpillantva a hálósípkás alakot, jelt adtak s a Rákóczy hangjai mellett ismét velőtrázó éjlenek reszketették meg a levegőt.

Vajda János egy pillanatig mozdulatlanul állott ott, aztán mintha nedvesedő szemmel kissé lágyabban morzsolta volna fogai között:

— A gazemberek!

Hogy miféle csillogó harmatcsepp pergett le barázdás arczán, azzal még ma sincs tisztában az agg költő. Másnap azonban ismét itt volt a fővárosban, amely úgy látszik, mégis elhagyottabb mint Poprád.

Csak maradjon is itt még sokáig!

Szemző Istvánnak el kellett szenvednie, arczába vágjuk összes polgártársainknak; olyan emléket emelünk a legneveztetesebb „Rechthaberei“-nak, a minőre egyik város történetében sem lelhető példa. Azért, mert mérnöki hivatalunknak egyik tagja bakot lőtt, most mi, a legenyhébb elnevezéssel is botrányosnak mondható szabályrendelet-tervezetet tegyünk magunkévá? Nézetem szerint erre csakis a tulzott és rosszul értelmezett collegialitás vihetné reá az embert.

Ez a kérdés a mellvédfalak rendeltetésében leli meg leghelyesebb megfejtését. Mi a mellvédfalak rendeltetése? Véleményem szerint az, hogy a hidról, átjáróról vagy vízereszéről való leeséseket és az ezekkel összefüggő szerencsétlenségeket megakadályozzák. Ezen ezélnak azonban csakis akkor fognak megfelelni, ha megfelelő magasak és erősek. Egy harmadik czentiméter magas hidkarfalról pedig akármelyik gyermek is tudja, hogy nincsen olyan közönséges kehes, vén gebe, a mely azt minden erőlködés nélkül át ne léphetné.

A mint magunkévá nem tehetnők az építkezési bizottságnak azt a javaslatát, a melynek alapja olyan forma számadás lenne, hogy kétszer kettő nem négy, hanem husz, épügy visszakell utasítanunk az állandó választmánynak jelen előterjesztését is, a midőn 60 ctméter magas karfalak helyett 30 ctméter magasakat ajánl. A midőn a jogügyi bizottság határozatát tartom helyesnek, akkor őszintén kijelentem, hogy Valter Nándor felfüggesztett főkapitány és Gergurov Milán főmérnök urat azon eljárásában, hogy Szemző István átjáróinak a mellvédfalait lebontatták, csakis azt hibázathatam, hogy nem voltak eléggé következetesek. Akárhány mellvédfal van még ma is a városban, a melyet már a közveszélyesség jogeziménél fogva is le kellene bontatni. Azok azonban még ma is érintetlenek. Igaz, hogy a végrehajtó hatalom Szemző Istvánnak nem adott igazat. Azonban szíve mélyén érzi mindenki, hogy méltánytalanul bántak el vele.

A jelen eset minden praecedens nélkül szükölködik, a midőn hiányzanak az alkalmazható jogszabályok, nincsenek aktualis törvények, akkor a diadal valószínűsége nagyon kis része annak, a mi a cselekvés előtt megfontolandó. A midőn valaki legnépszerűbb, leghatalmasabb ellenfelét vonja bűnösként saját ítélőszéke elé, éppen azon kitarítás miatt, a melyvel saját elvei mellett síkra száll, akkor meg kell gondolnia, vajjon az a marasztalás, a melyet önönmaga fog kimondani, kiállja-e az erkölcsiség próbáját?

Nem tartom szükségesnek ezen a helyen bővebben bizonyítgatni, hogy a polgároknak a békéje, mi minden üdvös dolognak az előfeltétele. Ha azonban a polgárság egyik részétől megtagadják azokat az előnyöket, a melyeket a törvény minden természeti személy számára biztosít és pártsem-

pontoktól, ellenszenvtől teszik függővé az egyenlőség legelemibb követelményeinek az alkalmazását is, akkor a leghalzsamosabb égalj, a legtermékenyebb talaj, a kereskedelemnek legkiválóbb előfeltételei mind együttvéve sem elég erős annak az utnak az elzárásához, a mely a lakosságot a gyűlölségnek, a visszavonásnak és az elégedetlenségnek a birodalmába vezetik. Végtelen szomorúság az, hogy nálunk ilyesmi előfordulhat. Szerény nézetem szerint ezeknek a bajoknak egyedüli orvossága az, ha jogi formába öntjük a legegyszerűbb emberi jogokat is, a melyek a mi viszonyaink között, ősi tisztaságukban és egyszerűségükben nem elég hatalmasak arra, hogy minden személyes ellenszenvnek és haragnak a közzé és mások rovására való fitogtatása, kielégítéssel ne fordulhasson. Ez a főoka annak, hogy a jogügyi bizottság javaslatát a legösszintébb örömmel üdvözlöm.

(Itt szónok Szemző István sérelmeit eseteli.)

Viszonyaink olyanok, hogy még a látszata is kerülendő annak, mintha hatóságaink intézkedéseinek a rúgója a bosszú, meg a gyűlölet is lehetne. Az ilyen tettekről nagyon nehéz a visszaélés látszatát eltüntetni.

Az ilyen esetelemények keltik a polgárság szívében azt a meggyőződést, hogy azok nem hivatalos hatalmon alapuló lépések, hanem szolgáltatást vagy pedig egyéb fogyatékoságok takarói.

Mindannyian tudjuk, hogy a jogoknak és az intézményeknek a köre mire való. Azok nélkül mi biztosítaná jogainknak érvényesülését bármiféle hatalom részéről jövő erőszakoskodások ellen. Szívünkbe csepegtetik, hogy az Isten a saját képerre teremtett mindannyiunkat. Egyenlők vagyunk valamennyien. Mégis miket kell nekünk megérni még az olyan egyszerű kérdéseknél, mint a szőnyeg forgó? Mintha készakarva fojtának el hivatalnokainkban azt a nemes ambíciót, hogy a midőn hivatásukat teljesítik, elismerésre csakis akkor számítsanak, ha az adminisztráció objektív feladatait lelkiismeretesen végzik, bármiféle legyen különben meggyőződésük. Így fáradhatnak, építhetnek, azonban az a bizalom, a mely minden eredménydus működésnek a főkelléke, és különösen az üdvös hivatalnoki tevékenységnek a talizmánja, a mi városunkban kedvező talajra nem fog lenni sohasem.

A pártszempontoknak és előítéleteknek ilyen esetekben döntőknek sohasem szabadna lenni. Diestelen büszkeség az, a mely nem hajlik meg a józan ész és szükségesség előtt és figyelmen kívül hagyja a kor követelményeit és embertársainak a szenvedéseit.

Amidőn Szemző István ur esetére hivatkozni bátor voltam, akkor ezélnom az volt, hogy ijesztő példáját írjam le annak a körülménynek, ha a mellvédfalak magasságát az állandó vá-

lasztmány által javasolt „legfeljebb 30 czentiméter“ határozatlan kifejezéssel állapítjuk meg. Ezen anomália lebeghetett a tek. városi tanács szeméi előtt is, amidőn tavai meghagyta az építkezési bizottságnak, hogy az árkokon át a felek által építendő átjáróknak és azok karfalainak a g y ö n t e t ü rendszer szerint leendő szabályozása iránt terjesszen elő javaslatot. Mi csakis gondos örökös és ellenőrzés által munkálkodhatunk közre a közzé előmozdításán. Sajnos, hogy csakis a hatalom birtoka képesít a nép közvetlen boldogítására, meggazdagítására. Igaz, hogy lakosságunk nem jajveszékkel. Csendes minden.

Azonban ez a nyugalom nem a közönbösség békéje, hanem a biztos reménység csendessége. Csalódása keservesen megfogja magát boszulni.

Ezek az okok indítottak engem arra, hogy az állandó választmány javaslatát el ne fogadjam.

Ezért kérem a tek. törvényhatósági bizottságot, hogy a jogügyi bizottság javaslatát szíveskedjék szabályrendelet erejére emelni.

Utána szólott s a tárgy fontosságához méltón a következő sorrendben dr. Molnár Gyula, Szakáll Adorján, Koczkár Zsiga, dr. Drakulits Pál, dr. Fratricsevits Ast Vincez, a ki azzal a kijelentésével, hogy Zombor város ezredév elmúltával se fog ott tartani, ahol Budapest van, élénk derűltséget keltett, — dr. Vadas Kálmán, dr. Donoszlovits Vilmos, Paul Kálmán, végül zárzó ezímen dr. Alföldy Arpád, Koczkár Zsigmond s dr. Drakulits Pál.

Következett a névszerinti szavazás, melynél Bikár Péter és Jakobesits Mihály nem fogadták el az állandó választmány javaslatát, mit az ellenzék élénken megéljenzett.

Természetesen a jól fegyverezett s delutáni 1 óráig híven kitarító kormánypart leszavazta itt is az ellenzék, de az erkölcsi győzelem azért az ellenzék részén volt, mely kimutatta napnál világosabban, hogy itt tulajdonképp a tanács egy előbb elkövetett baklövésének a konsequentíáját viszi át szabályrendeletbe.

Ez ügyről meg emlékezünk, midőn közölni fogjuk a szabályrendelet ellen beadandó felebbezést.

A főispán mint városi virilista.

Sándor Béla főispán fölvetette magát a városi virilisták lajstromába, mint mondják azért, mert nyugdíjba kényszerül s tagja akar lenni a városi bizottságnak.

Ámde Sándor Béla mint főispán nem lehet városi virilista s midőn a bíráli bizottság a lajstromot bemutatta, az ellen dr. Molnár Gyula föl szólalt.

Sándor Béla legott elhagyta elnöki székét s távozott a teremből, mire Schlagetter polgármester folytatta a tanácskozást.

Dr. Molnár kifejtette, hogy miben lát ő inkompatibilitást a főispáni állás és a virilistai jog között.

Ugyanis a főispán a kormányhatalom képviselője lévén, állása meg nem engedí, hogy a kormánnyal szemben foglaljon állást, a mit a városi virilista megtehet; to-

vább nem vehet részt a szavazásban, mert csak szavazatok egyenlősége esetén dönt. Így tehát az általa betöltött virilistai állás levegőben függ.

A többség elfogadta a jelentést.

E tárgyban is felebbezés készül, melyet annak idején közlendünk.

Mikor lesz az új bizottsági tagválasztás?

A belvárosban két tagsági hely megürült Barthal és Reitter elhalálása folytán, valamint a szelenczés is Kozma leköszönése folytán új választás lesz.

Határidőül e hó 19-ike tüzetett ki.

Választási elnök a belvárosban Tarczay, helyettese Dekker, a szelenczésben dr. Gertinger, helyettese Lang, a cservenkai városrészben dr. Krónits s helyettese Bugarszky, bánátnak dr. Thurszky s helyettese Ambrozovits.

Az idő előrehaladtán a közgyűlés folytatása másnapra halasztatott.

Hirek.

— Az egyházi javaslások szentesítése alkalmából tegnap egy zombori ügyvédő kivilágított ablakait. Elhisserjük, hogy a liberálisoknak okuk volt örülni, de hogy városunkban, hol nagyon is különböző nyelvű és vallású lakosság van, ez az illuminatio ildomos volt-e? erre a kérdésre igennel aligha válaszolhatunk. Hanem ha nem tartjuk helyesnek az ilyen ildomtalan tüntetést, annak méltóképen való megrovására azután már szavat alig találunk, hogy azok, a kik az egyházi politikai javaslatok szentesítésének nem örültek, a feletti bosszúságuknak olyaténképen adtak kifejezést, hogy a kivilágított ablakokat bevették. Azt mondják intelligens, de részeg emberek követték el. No hát azok az intelligens emberek, ha részegségükben ilyen éretlenségre vetemednek, legjobban tennek, ha nem innának.

— **Korcsmá adósságot fizető nazarénus.** A múlt héten beállított két ó-sztapári paraszt Gromilovics Károly helybeli vendéglőjébe, s az egyik arra kérte, hogy mondja meg mennyibe kerül 4 liter új bor, amit ő ezelőtt 5 évvel az udvaron álló hordókból lopva megivott, mert ő most át akar a nazarénus hitre tenni, s vissza kell neki fizetni mindent, a mit nem igaz uton szerzett. A vendéglős felszámítása szerint azután kifizette a lopva megivott bor árát.

— **Panasz a világlátás hiánya miatt.** Lapunk egyik olvasója azon panaszkal fordul hozzánk, hogy a magtár- és kistemető-utczák sarkán egyáltalán semmiféle világlátás nincsen, úgy hogy az, kit utja csak esti 5—6 óra között is arra kényszerít menni, tekintve a nem épen biztos átjárót, bizvást nyakát szegheti.

— **Színház.** Színház rovatunk térszűke miatt kimaradt.

— **Vakmerő betörés.** Ma reggel egy vakmerő betörés izgatta fel városunk lakosságát. Az apácza zárda átellenében lévő Hameder féle házban van a Gromilovics János-téle fűszerkereskedés, mely csak nemrég ment át Gromilovits Jánosné tulajdonába. Éjjeli egy óraker az ott vette észre a bolti őrt, hogy a bolt ajtó lakatja hiányzik. Utána járt a dolognak, s ekkor észrevette, hogy a bolt ajtó nyitva van. Azonnal jelentést tett a rendőrségnél, s a jelentésre a helyszínen megjelent Nikoltis György dr. főkapitány a szemlélt megéjvén, az alkulesot az ajtó küszöbén találta. Bemenne a boltba, látta, hogy az üzletből körülbelül 40 frt értékű áru hiányzik. A nyomozás egész erélylyel folyik, de a tettesek mindez ideig nem kerültek kézre.

— **Müller János ó-becsei műőrá s kormánytól kapott ösztöndíjjal a külföldön tanulmány-utat tett, a melyről visszatérve**

most tette meg utazása eredményéről jelentését a miniszteriumnak. A jelentést szakszerű voltánál fogva egész terjedelemben nem közölhetjük, csak az általánosabb részeket emeljük ki röviden. Müller legtöbb időt Bécsben és Münchenben töltött el tanulmányozásra s azt a meggyőződést, nyerte, hogy a horgony jaratú órák a legmegbízhatóbbak. Münchenben a Terézia mezőn egy óra különlegességi muzeumot tekintett meg, a melyben a többek között egy olyan torony-órát látott, a mely jár, mutat és ver a nélkül, hogy az egész szerkezetben egyetlen fogas kerék is volna. A hajtó erőt súlyok, míg az átvitelt emeltyük eszközlik. A munka tartóssága és gyakorlati haszna, persze még kétséges. Ugyanott egy „lútszólagos” örökké is volt, a mely bámulata ejti az embert és első pillanatra szentül hinné, hogy az saját erejéből örökké mozog. A müncheni régi városába nagyteremben látott egy órát, mely a chikagói világlkiállitáson 6 éremmel lett kitüntetve, a fő óraszerkezet 12 kisebb szerkezetből áll, melynek a hírveves bajor oberamergeriú passió játékok és egyebet mozgó képekben mutatják be. Körütaban Salzburgot is útba ejtette, hol a helytartósági épület tornyan egy zenelő toronyóra van, mely naponta háromszor zenel; a nyitott és oziopokon álló toronyban 37 kisebb nagyobb harangoska van, melyre az óra szerkezet ugyanannyi ütő kulapácsa a zene darabokat kiveri. A klaviatúrát képező dobon a billentyük — illetve emeltyük, — kellő áthelyezése után a szerkezet 22 jól megérthető zene darabot játszik. Az órát 1703. évben Sauter J. salzburgi órás készítette. Átutazás közben megnézte még a toronyóra-telpeket Linz és Kremsben is. A jelentésben befejezésül Müller János ígéri, hogy a tapasztaltakat saját telepen érvényesíteni fogja, sőt már az 1896-iki kiállitáson egy ügyes szerkezetű toronyórát be is fog mutatni.

Az ó-kanizsai gyöngyélet.

(Folytatás.)

A jegyző ur arra számított, hogy ha a képviselőtestület nem fogadja el a rőpiratot általánosságban e tárgyalás alapjául, akkor a közgyűlés tárgy nélkül marad és szépecskén eloszlik, ő pedig nyugodtan pihenhet a vádak sulya alatt. A közgyűlés azonban a dolog természeténél fogva ily indítványt el nem fogadhatott, mert egyszerűen a rőpirat az egyen jellemzése végett oly személyi ügyeket is tárgyal, melyekhez a közgyűlésnek semmi köze, másrésztől a közgyűlésen nem volt szó az egész rőpirat tartalmáról, hanem csak arról, hogy rendben van-e a kassa s a jegyző ur szenája? Igaz-e az, hogy a közszeg kasszájából jogtalanul pénzeket felvett? Igaz-e az, hogy az árva pénzét az árvatárba be nem szolgáltattá?

Ezekre azonban a jegyző urnak semmi szava s védelme nem volt, s a közgyűlés előtt egy szóval sem vonta kétségbe a vádakát.

A végzetben való megnyugvás táborának egyik argumentuma az volt, hogy hiszen a főszolgabíró ur kezébe bizonyára került már ilyen rőpirat, ha már a minisztereknek is jutott, s a főszolgabíró ur megtette volna a szükséges lépéseket, ha szükségesnek találta volna, vagy majd meg fogja tenni.

De hát ezt is edes kevés vigasznak találta a közgyűlés, hiszen több napja forog már közkezen a rőpirat s ez ideig nem tett semmit, de úgy látszik, hogy a jövőben sem fog tenni, mert Mihály Sándor kinyilvánította, hogy a főszolgabíró neki jóbarátja, ennél fogva ezen ügyben nem járhat el, s vizsgálatasul előadta, hogy volt ő már Zomborban s fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, és kérte az alispán urat, hogy a vizsgálat megéjtése végett az említett oknál fogva egy központi tisztviselőt küldjön ki.

Végre két órai szőharc után, midőn már látta Mihályi, hogy a pénztár-vizsgálat elől ki nem térhet, megadta magát s hozzá-

járult ahhoz, hogy a közgyűlés pénztár-vizsgálatot tartson, a mire a többi orozslának is megszélidültek; a határozat ily értelemben kimondatott, a bizottság kiküldetett.

De a bizottságnak nem volt ám valami fényes dolga, mert a jegyző ur szőrnyen dühösködött.

A bizottság az árvatárban jelent meg s első sorban azon kiskoruaak vagyonának kezelését óhajotta vizsgálat tárgyává tenni, a kik vagyonának zeléséről a rőpiratban vádák foglaltaknak.

Igy konstatalta a bizottság azt, hogy Gyulai Veron hagyatékából kiskoruaakat illető pénzek az árvatárba be nem folytak.

Konstatálta továbbá a bizottság azt is, hogy az árvatár Mihály Sándor ipának házára 3500 frt jelzalogi kölcsönt adott, pedig a ház nem ér többet maganalku szerint sem 4000 frtnél és a törvény világosan parancsolja, hogy az árva-pénzek jelzalogi biztosítás mellett az ingatlanok értékének csak 1/3 részeig adhatók kölcsön.

Mihály Sándor jegyző azonban hevesen kikelt a vizsgálat megejtésének ezen iránya ellen s kijelentette, hogy a vizsgálatnak ily irányban való megejtését meg nem engedheti.

A bizottság tagjainak tehát nem maradt más hátra, mint a vizsgálatot félbeszakítani s majdan a közgyűlés segélyét igénybe venni Mihályinak ezen újabb hatalmaskodása ellen.

Mihály Sándor jegyző ur által onmagá ellen kért fegyelmi vizsgálat! jőjjön el a te országod s szabadíts meg a gonoszról.

(Vége.)

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL. *)

Rácz György bünfenyítő ügye.

E czim alatt lapunk 165. számában nyilatkozatot közöltünk Rácz György urtól, a kik az is észrevétel nélkül közöltük, most is minden további megjegyzés nélkül adjuk a védelem részéről adott nyilatkozatokat is.

I.

Nyilatkozat.

A „Zombor és Vidéke” 165-ik számában „Rácz György bünfenyítő ügye” czim alatt dr. Pulszky Ágost és társai által Rácz György ellen nyilvános rágalmasz miatt folyamatba tett büntnygyében, ez utóbbi által közzétett nyilatkozatnak reám és eljárásomra vonatkozó részére csak annyit jegyzek meg, hogy vannak ráfogások, melyek engem nem érinthetnek és melyek ellen védekezni nem tartom szükségesnek.

Kula, 1894. december 6.

Schneider Károly dr.

II.

A „Zombor és Vidéke” 165-ik számában „Rácz György bünfenyítő ügye” czim alatt közzétett ezikkben reám vonatkozólag az állitattik, hogy „a postáról kijövet, szoba jött közöttem és Rácz György között, hogy valjon nem lehetne-e ezen ügyet tisztességes, békes uton elintézni? Amire Rácz György kijelentette, hogy igen is hajlandó.”

Miután ezen közlemény ugy tünteti fel a dolgot, mintha a békes kiegyenlitést én initiáltam volna, a valósághoz híven kijelentem, hogy ezen ügy békes kiegyenlitést nem én, hanem félremagyarázhatatlan Rácz György ur kezdeményezte, s hogy én a békes-ség közzvetítésére kívánatot egyáltalán ki nem fejeztem, hanem csak annyit jelentettem ki, „hogy szőlok dr. Molnár Károlynak.”

Kulán, 1894. decz. 9-én.

Récsei Ede dr.

*) E rovat alatt közlőttekért nem vállal felelősséget a szerk.

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsüendők: mentek minden ártalmas anyagtól: az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vertisztítók: egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik. E pilulák Pitha tanár és udv. tanácsos által igen megtisztelő bizonyítvánnyal lettek kitüntetve. Egy pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tegeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 fjt o. é.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Erzsébet-piluláit. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel p i r o s nyomtatásban „Szent Lipót” és cégünkkel „Gyógyszertár a Szent Lipóthoz” Wien, város, Ecke der Spiegel- und Plankengasse van ellátva. Főraktár Bécsben: Neustein F. „Szt-Lipóthoz” címzett gyógyszerháza, belváros (Ecke der Planken- u. Spiegelgasse). Raktár: Zombor: Hegedűs József.

Mária-czelli
Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és állandóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgöngyöcség, bűzös lehelet, felfútság, savanyu, felbőgődség, hasmenés, gyomorférgés, feleleség, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomorülterhelésnél étellekkel és italokkal, gilliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitünően bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Galle E. és Hegedűs József gyógyszerházakban Zombor. Rátay J. gyógyszerházában Apátn. Balogh Gy. gyógyszerházában Petruszelle és Barakövits L. gyógyszerházában Szt. Tamás.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

POCK LÁSZLÓ

(ezelőtt KLEIN EDE.)

üveg-, edény- és porcellán-üzlet kereskedése.

Különösen ajánlja divatos függő-lámpa és majolika-dísz tárgyait, terracotta- és sydrolit-figurait, china-ezüst edényeit s francia baccaral-ivo-készleteit.

Az üvegkereskedés szakmájába vágó mindennemű üvegezést, templom-épület, kirakat-tábla és képeretek elkészítést a legrövidebb idő alatt pontos kivitelben elvállalja.

Czégtársa lévén a farkasvölgyi világhírű üvegtáblagyárnak abban a kellemes helyzetben van a czég, hogy a legjobb minőségű és legolcsóbb üvegtáblával szolgálhatja ki t. vevőit.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

kitünő tisztelettel

Pock László.

